

Jąkanie = Zacinanie

Jest nie płynnością mowy, w której obserwujemy: powtarzanie głosek, sylab, słów...
Towarzyszy temu: napięcie mięśniowe, zaburzone oddychanie, „bloki”, tiki, współruchy, itp.
W mowie osoby jąkającej się występują okresy zacinania i płynnej mowy.
Jąka się 1 % dorosłych i 4 % dzieci . Częściej występuje jąkanie u chłopców niż u dziewczynek (4 :1)

JĄKANIE to:

- Powtarzanie
- „Bloki” - niemożność wypowiedzenia
- Mowa niezrozumiała
- Lęk przed mówieniem
- Ciągła chęć ukrycia jąkania
- Negatywne myśli o sobie
- Złość
- Bezsilność
- Rozgoryczenie
- Poczucie niższej wartości
- Ustawiczne udowadnianie innym, że jest się wartościowym człowiekiem
- Osamotnienie, unikanie towarzystwa
- Trudności szkolne
- Trudności ze zdobyciem pracy
- Problem jąkania staje się dla jąkającego obsesją – przyczyną nerwicy
- Dodatkowe współruchy, tiki, pocenie się, czerwienienie itp.
- Unikanie sytuacji, które wymagają mówienia (telefonowanie, zakupy, załatwianie spraw urzędowych)
- Agresja

Co należy robić, jak pomóc dziecku jąkającemu się? Rady dla rodziców

- Obserwować w jakich sytuacjach jąkanie nasila się, czy ma charakter stały, czy przejściowy?
- Wzmocnić poczucie bezpieczeństwa. W domu i w otoczeniu zadbać o spokojną atmosferę.
- Słuchać cierpliwie, co dziecko ma do powiedzenia, bez polecenia powtórzenia.
- Zadbać o prawidłowy wzorzec mowy, mówić spokojnie bez pośpiechu, łagodnie.
- Zachęcać do śpiewu.
- Poświęcić dziecku więcej czasu na wspólne zabawy, spaceru itp.
- Zapoznać się z literaturą na temat jąkania.

Należy też:

- Ograniczyć oglądanie TV, słuchanie głośnej muzyki, oglądanie bajek wywołujących strach i agresję.
- Ograniczyć uwagi krytyczne i kary. Jak najszybciej udać się do logopedy.

• Czego nie wolno robić?

- Nie robić z jąkania problemu rodzinnego!
- Nie kierować uwagi dziecka na jego sposób mówienia. Unikać uwag typu: „Mów wolniej”, „Powtórz jeszcze raz”, „Nie denerwuj się”.
- Nie diagnozować nazywając każdą nie płynność jąkaniem.
- Nie zawstydzać, nie wyśmiewać, nie okazywać zniecierpliwienia.
- Nie omawiać przy dziecku jego nie płynności w mówieniu.

Jak pomóc jąkającemu się ? Rady dla nauczycieli

- Mówić do jąkającego się spokojnie i powoli .
- Nie wyłączać dziecka z aktywności klasowej.
- Pomagać w budowaniu poczucia własnej wartości, dostrzegać pozytywne cechy.
- Nie robić z jąkania problemu, ani ośrodka zainteresowania.
- Pozwalać uczniowi wybrać formę wypowiedzi ustną lub pisemną.
- Być wzorem poprawnej wymowy.
- Zachęcać do krótkich, ustnych odpowiedzi w klasie.
- Indywidualizować proces uczenia.
- Unikać „ wrywania” na środek, czytania i liczenia na czas.
- Umożliwiać czytanie i recytacje wierszy w parze.
- Stosować formę odpowiedzi pisemnej na tablicy.
- Zapoznać uczniów w klasie z problemem jąkania, aby wyzwolić w nich tolerancję i chęć pomocy.